

(ומהצדדים האלו פעמים היא נקבה קרובה למלה) וזהו שכתוב בזאת יבא אהרן אל הקדש, מצד הימין, לפעמים היא רחוקה ממנו מצד השמאל, ואל יבא בכל עת אל הקדש, מצד הימין היא לא מקבלת טמאה. טוב הוא ימין, אבל מקומה טוב מקבלת טמאה מרע ומות, הוא מקום אין לו קרבה (כ"א אל הקדש היא לא מקבלת טמאה, אבל מקומה טוב מקבל טמאה מרע, ומאותו מקום שאין לו קרבה), ושם צריך קרבן להקריב, וקטרת להרחיק רוח הטמאה מאותו מקום, ולקרב זכות לשמאל הגבירה ולהרחיק משם השפחה, ומשום זה כל השמות יש בה. ונקראת השדרה אחר מוצד הלכנה, ומצד העמוד האמצעי נקראת קדם, וסוד הדבר - אחר וקדם צרתני, ובגלות השיב אחר ימינו מפני אויב. מי האויב? זה סמא"ל, שכל אלהים אחרים הם לאחור, וכדי שלא יסתכלו בשכינה שהיא למערב, שהוא אחר, שם אותה בימין, ומשום כך אסור להתפלל למערב, שהוא אחר, משום ששם אלהים אחרים, ושם סם המות שבתא"י, ומשום שהיתה בראשונה למערב וחזרה לימין, שואלים עליה אלהים אחרים שבתא"י, א"י שבת, שבתא"י - האותיות שלו אי שבת.

וצריכים ישראל לשנות לה מקום ושם ומעשה, וזה שנוי מקום ושנוי השם ושנוי המעשה, כדי שלא יכיר בו האויב שהוא סמא"ל, וזהו השיב אחר ימינו וכו'. אם זוכים לשמר שבת, צריך לשנותו מימות החל בלבושים ומאכלים שהם ענג שבת, שאם היה רגיל לאכל שתי סעודות

ורע, מסטרא דיליה היא קריבא למלכא, (נ"א ומסטריין אלן לזמנין איהי נוקבא קריבא למלכא), הדיא הוא דכתיב (ויקרא טו א) בזאת יבא אהרן אל הקדש מסטרא דימינא, לזמנין איהי רחיקא מניה מסטרא דשמאלא, ואל יבא בכל עת אל הקדש, מסטרא דימינא איהי לא מקבלא טומאה, טוב הוא ימינא, אבל אתרהא טוב מקבלא טומאה מרע ומות, הוא אתר לית ליה קריבו, (נ"א אל הקדש איהי לא מקבלא טומאה, אבל אתרהא טוב מקבלא טומאה מרע ומההוא אתר דלית ליה קריבו), ותמן צריך קורבנא לקרבא, וקטרת לרחקא רוח הטומאה מההוא אתר, ולקרבא זכותא לשמאלא גבירתא, ולרחקא שפחה מתמן, ובגין דא פל שמהן אית בה.

ואתקרי שדרה אחר מסטרא דסיהרא, ומסטרא דעמודא דאמצעיתא אתקרי קדם, ורזא דמלה אחר וקדם צרתני (תהלים קלט ה), ובגלותא השיב אחר ימינו מפני אויב (איכה ב ג), מאי אויב דא סמא"ל, דכל אלהים אחרים אינון לאחור, ובגין דלא יסתכלון בשכינתא דאיהי למערב דאיהו אחר, שוי לה בימינא, ובגין דא אסור לצלאה למערב דאיהו אחר, בגין דתמן אלהים אחרים, ותמן סם המות שבתא"י, ובגין דהות בקדמיתא למערב וחזרת לימינא, שאלין עליה אלהים אחרים שבתא"י א"י שבת, שבתא"י אתוון דיליה אי שבת.

וצריבין ישראל לשני לה אתר ושמא ועובדא, ודא איהו שנוי מקום ושנוי השם ושנוי מעשה, בגין דלא אשתמודע ביה אויב דאיהו סמא"ל, ודא איהו השיב אחר ימינו וכו', אם זכאן (דף טו ע"א) לנטרא שבת, צריך לשנויי ליה מיומין דחולא בלבושין ומיכלין דאינון ענג שבת, דאם הוה

ביום חל, בשבת אוכל שלש, שכתוב ויאמר משה אכלוהו היום כי שבת היום לה, היום לא תמצאוהו בשדה, ובכל צריך לעשות בשבת תוספת, שאם היה רגיל לאכל ביום חל להם ויין, יוסיף בשבת בשר, זו תוספת שבת.

שנוי מעשה - שאם היה רגיל לעשות מעשה בחל, לא יעשה בשבת, זהו שכתוב ששת ימים תעבד וכו'. שנוי השם - לכל יום קורא לו מעשה, כמו שנאמר ששת ימי המעשה, וליום השביעי הוא קורא לו שבת, שהוא השבתת מעשה, בטול המעשה. שנוי מקום - אם הוא רגיל להבעיר אש בחל, שישנה ולא יבעיר אותה בשבת, זהו שכתוב לא תבערו אש בכל משבתיכם ביום השבת.

ועוד יש שנוי, שצריך לשנות מעבד לגבירה, שלא יהיו שוים, שגבירה היא מקומו של הקדוש ברוך הוא, צריך לשנות למלך. זהו שכתוב וישנה ואת נערותיה, ביום השבת, שמשפחה יום השבת מיום של חל ששולט בו העבד של המלך.

ועוד משבתיכם, מושב של אדם הוא המקום שלו. ועוד שנוי מקום - לתקן את הבית בשבת תוספת מבחל. ועוד שנוי מעשה - אם הוא עצוב בחל, שיהיה שמח בשבת, ואם יש לו קטטה בחל עם אדם או עם אשתו, שיהיה לו שלום עמה בשבת, ובזה אין רשות לקרב לסם המות חללה, ולבעלה שהוא אל אחר חלול שבת, (אין להם רשות להתקרב), ומשום זה אמרו קדמאי, אם

רגיל למיכל תרי סעודות ביומא דחולא, בשבת אכיל תלת, דכתיב (שמות טו כה) ויאמר משה אכלוהו היום, כי שבת היום ליהו"ה היום לא תמצאוהו בשדה, ובכלא צריך למעבד בשבת תוספת, דאם הוה רגיל למיכל ביומא דחולא נהמא וחמרא, יוסיף בשבת בשרא, דא תוספת שבת.

שנוי מעשה, דאם הוה רגיל למעבד עובדא בחול, לא יעביד בשבת, הדא הוא דכתיב (שם כ ט) ששת ימים תעבד וכו', שנוי השם לכל יומא קארי ליה מעשה, כמה דאת אמר (יחזקאל מו א) ששת ימי המעשה, וליום השביעי קארי ליה שבת, דאיהו השבתת מעשה, ביטולא דעובדא, שנוי מקום, אם הוא רגיל לאוקדא נורא בחולא, דישני ולא יוקיד ליה בשבתא, הדא הוא דכתיב (שם לה ג) לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת.

ועוד אית שינוי, דצריך לשנות מעבדא למטרוניתא, דלא יהון שוין, דמטרוניתא איהי מקומו דקודשא בריך הוא, צריך לשנות למלכא, הדא הוא דכתיב (אסתר ב ט) וישנה ואת נערותיה, ביום השבת, דאשתני יומא דשבתא מיומא דחול דשלטא ביה עבדא דמלכא.

ועוד מושבותיכם מושב דבר נש איהו מקום דיליה, ועוד שנוי מקום, לתקנא ביתא בשבתא תוספת מבחול, ועוד שנוי מעשה אם הוא עצוב בחולא, דיהא חדי בשבתא, ואם אית ליה קטטה בחולא עם בר נש או עם אתתיה, דיהא ליה שלמא עמה בשבתא, ובדא לית רשו לקרבא לסם המות חללה, ולבעלה דאיהו אל אחר חלול שבת, (לית לון רשו לקרבא), ובגין דא אמרו קדמאי, אם ישראל הו